

A MAKROÖKONÓMIA ALAPÖSSZEFÜGGÉSEI

ALAPKÉRDÉSEK

(Kettős) aggregálás: kisebb gazdasági egységek nagyobbakba való összegzése.

- gazdasági szférák – háztartás, vállalat, kormányzat, bank, külföld
- termék aggregátumok – élelmiszerek, fogyasztási cikkek, összkibocsátás

1. Mi határozza meg egy ország összetermelését, összjövedelmét és növekedését?
2. Milyen feltételek mellett alakul ki a piaci egyensúly?
3. Mi határozza meg a foglalkoztatottságot és a munkanélküliséget?
4. Mi okozza az inflációt?
5. Milyen tényezők befolyásolják az exportot, importot, a fizetési mérleg alakulását?

TÖRTÉNETE

Zárt gazdaságok → nemzetgazdaságok

A fejlődés lépései:

- F. Quesnay – „tableau économique”
- A. Smith – láthatatlan kéz
- D. Ricardo, K. Marx - igazságtalanságok
- Neoklasszikusok – a piaci erők mindenhatósága (pénz)
- J. M. Keynes – az állam szerepe
- Növekedéstudományok, reálfolyamatok

ALAPFOGALMAK

- Kibocsátás (Q)
 - reál/nominál
 - bruttó/nettó
- Makrojövedelem (Y)
 - reál/nominál
- Fogyasztás (C)
- Megtakarítás (S)
 - bővítés/pótlás
 - bruttó/nettó
- Árszínvonal

SZEREPLŐK ÉS KÖLCSÖNHATÁSUK

Magánszektor (háztartások, vállalatok) – közszektor (állam) – külföld

Háztartási szféra: $W + TR(H) = C + T(H) + S(H)$

Vállalati szféra: $Y + TR(V) = W + T(V) + S(V)$ - $Y = C + I + G + X - IM$

Állami szféra: $T(H) + T(V) = G + TR(H) + TR(V) + S(Á)$

Külföld szektora: $IM = X + S(K)$

Tőkeszámla: $I = S(H) + S(V) + S(Á) + S(K)$

Makrogazdasági körforgás – mérleg, vagyommérleg, vagyonváltozás mérleg – kettős könyvvitel

A MAKROGAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGEK MÉRÉSE

Kérdések:

- Mit tekintünk szolgáltatásnak? SNA/MPS
- Hogyan összegzünk?
- Szintek?
- Évek?

mutatók	bruttó	félnettó	nettó
hazai	GO	GDP	NDP
nemzeti	-	GNP, GNI	NNP, NNI

A PÉNZ ÉS A PÉNZÜGYI RENDSZER

- A pénz fejlődése: árupénz – metallikus pénzek – hitelpénz
- A pénz funkciói: értékmérő, forgalmi eszköz, fizetési eszköz, vagyontartási eszköz, világpénz
- Pénzügyi rendszer: egyszintű/kétszintű – központi bank, kereskedelmi bankok, egyéb nem monetáris pénzintézetek
- Pénzügyi műveletek: pénzteremtés, pénzújraelosztás
- Pénzügypolitika: monetáris politika, költségvetési (fiskális) politika, devizapolitika
- Nemzetközi pénzügyi rendszer: aranystandard, Bretton Woods-i rendszer, euró, intézmények